

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
 „JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob
 nedeljah in praznikih — ob 1/6. uri zjutraj,
 a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. —
 Naročnina znaša: v Ljubljani v uprav-
 ništvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem
 na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—,
 polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno
 K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
 Uredništvo in upravnništvo je na Miklo-
 šičevi cesti št. 8. Dopisi se pošilja
 uredništvu, naročnina upravnistvu. Ne-
 frankirana pisma se ne sprejemajo, roko-
 pisi se ne vračajo. Za oglase se plača:
 peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in
 zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaš-
 nju popust. Za odgovor se priloži znamko.

V pravi luči.

Po strahoviti blamaži, katero je do-
 živel nezmisljivi papež s svojo boromejsko
 encikliko, po nastopu španskega ministrstva
 proti samostanom, bo čitatelje „Jutra“ go-
 tovo zanimalo zvedeti nekaj števil iz do-
 mačije, iz Češkega, odkoder prihaja inicija-
 tiva za svobodno gibanje v Avstriji
 sploh. Je to statistika iz l. 1909.

V praški nadškofiji je bilo v matri-
 kah zapisanih kot katoličanov — 2.064.077
 ljudi; to je druga ali tretja škofija na svetu
 po številu. Nekatoliških kristjanov je bilo
 54.258, židov 50.703, občanov brez
 veroizpovedanja, torej izstopivših
 iz cerkve 475. — V litomjeriški ško-
 fiji je bilo 1.614.242 katolikov, drugih krist-
 janov 34.377, starokatolikov 10.899, židov
 18.303, drugovercev 22, iz cerkve jih je
 izstopilo 1788. — V kraljevoegraški
 škofiji je bilo katolikov 1.476.942, nekato-
 likov 56.037, nezedinjenih Grkov 32, židov
 11.372, oseb brez veroizpovedanja
 995. — V budjeveviški škofiji je bilo
 1.107.998 katolikov, 1595 evangelikov aug.
 in 2297 helvet. veroizpovedanja, 12.369
 židov, oseb brez veroizpovedanja
 62. — Praška nadškofija potrebuje vsaj po
 60 lemenatarjev v vsakem letniku.
 Imela jih je pa le 28, 30, 20 in 40 po po-
 sameznih 4 letnikih, a 10 jih študira v
 Inomostu. — Kraljevoegraška škofija potre-
 buje vsako leto najmanj po 40 na novo
 ordiniranih duhovnikov, ima pa v zavodu
 fantov po 22, 13, 19, po posameznih
 letnikih, zunaj pa 7. — V litomjeriški bogo-
 slovni so imeli po 19, 24, 20, 20 in zunaj
 škofije 9 bogoslovcev. — V Budjevevičah
 je bilo teologov doma 23, 25, 14, 31, zunaj
 pa 5.

Klerikalci na Češkem imajo razven
 tega 1500 organizacij (Marijinih družb itd.)
 s 40.000 članov, ki plačajo 10.000 K pri-
 spevkov; so imeli 4000 shodov in razdali
 50.000 iztisov časopisov, ter imajo 1000 za-
 upnikov tam, kjer nimajo društev.

V gorenji statistiki so zanimive tri
 stvari. Predvsem je videti, da je število te-
 ologov mnogo preniko, ter zaostaja za
 30 % do 50 %, za resnično potrebo duhov-
 ništva. Ta pojav je tem značilnejši za pro-
 padanje katoliškega duha, za notranjo
 moč katolicizma, če vpoštevamo velikansko
 prenapolnjenost vseh služb bolj vrste po
 Češkem. Saj se dogajajo slučaj, da se
 javljajo absolvirani gimnazijci in
 pravniki za službe vratarja po ban-
 kah in za sprevodnike na tramvaju,
 a v bogoslovni po vendar ne gre-
 do, čeprav je na pol prazna in čeprav
 preskrbi svoje gojence z vsem.

Drugi moment je nerazmerje med im-
 pozantnim številom članov katol. cerkve, ki
 paradira po katoliških matrikah in med ne-
 znatnim številom „organiziranih“ katoličanov.
 Edino te moremo namreč imenovati če ne

„zavedne“, pa vsaj kolikortoliko stalne
 pristaše, vse ostalo je proti ali pa toliko
 indiferentno, da ne smatra za potrebno,
 in iz vseh osebnih ozirov pristopiti kato-
 liškim organizacijam. Teh zavednih kato-
 ličanov je na Češkem le 6 1/2 % od
 oficijelnih katolikov, vseh ostalih
 93 1/2 % je najmanj indiferentnih.

Tretja stvar je število oseb brez vero-
 izpovedanja, takozvanih brezvercev, ki znaša
 3320. Če pomislimo, da traja propaganda
 za izstop iz cerkve na Češkem v večjem
 obsegu šele kakih 5 let, je na tisoče iz-
 stopov iz cerkve kot njen uspeh za cerkev
 zelo — nadpoln. Priporočamo torej toplo
 vsem klerikalnim dijakom, naj posejajo v
 čim večjem številu praške šole. Nekaj če-
 škega duha se že navzamejo. Če ne dru-
 gega se jim vsaj obzorje razširi. Na srednji
 šoli so bili kot čitatelji naših katoliških
 listov namenoma vzgajani v mnenju o
 moči „krščansko-katoliške misli“, v tistem
 mnenju, ki sta si ga Lampe in Terseglav
 z vednim ponavljanjem že tudi sebi tako
 vsugerirala, da v svoji megalomaniji ozkega
 kranjskega obzorja res še ne poznata več
 nobene meje. Na Češkem pa ti katoliški
 dijaki pridejo v neposredni stik s popol-
 nom drugim ozračjem, tako da dobimo v
 par letih tudi v kranjskokatoliški S. L. S.
 kmalu zelotsko duhovniško ter indiferent-
 nejšo laiško strujo. A to bo začetek
 konca tudi na Kranjskem.

Vsekakor bi pa že bilo sedaj nad vse
 zanimivo, če bi se tudi na Slovenskem se-
 stavila enaka statistika. Popolnih brezvercev
 seveda pri nas na papirju uradno potrjenih
 ni, ali indiferentnih je pa med klerikalci
 in neklerikalci od sile. Če bi se imenovali
 katoličani le oni, ki so res organizirani v
 dijaških društvih, Marijinih družbah, čukov-
 skih društvih in drugih verskih bratovčinah,
 bi jih bilo presneto malo in smelo rečemo
 „da ne veliko več ko na Češkem“. Kmalu
 bi se videlo v vsej svoji pravosti naše
 dobro in verno ljudstvo in duhovstvo bi
 spoznalo, da se daleko še ne zbira vse pod
 „narodno-katoliško državo“. Statistika bi se
 morala seveda izvršiti še prej, nego bodo
 pribežali lenuhi, v doglednem času iz Špa-
 nije izpodeni k nam, kajti, če bi šli k
 „vernemu ljudstvu“ vse posvetne in redovne
 stroke božje moškega in ženskega spola,
 potem bi bilo na Slovenskem seveda vse
 rjavo in črno nebeških vojskinih trum.

Iz slovenskih krajev.

Jesenice.

Čudno, čudno! Vedno in povsod se
 zanika, da bi obstajala kaka nemško kleri-
 kalna zveza, ali časih se ti ljudje vendar v
 svoji strasti spozabijo tako daleč, da ne-
 vede odkrijejo zagrinjalo in se malo vidi
 tudi za kulise.

Evo zopet slučaj! Prejšnji teden je
 prepovedala tovarna tesarjem, ki so po
 delavnih urah postavljali tribuno za sokol-
 ski zlet, nadaljevati započeto delo; v nede-
 ljo pa so se oglasili farovski prijatelji v
 „Slovincu“ in hujskajo proti slavnosti in
 proti Sokolom. Stvar je namreč ta.
 Kakor smo poizvedeli, je naprosilo društvo
 Sokol na Jesenicah narodno ženstvo za so-
 delovanje. Gospe in gospodične so se drage
 volje odzvale prošnji. To pa „miroljubnim“
 gospodom v farovžu ni po volji, in tako
 čitamo v sobotnem „Slovincu“ dopis, v ka-
 terem toči solze nad napredovanjem Sokol-
 stva neki šolarček — saj resen človek to
 ne more biti — prave mačje solze, in roti
 ženstvo, naj odpove sodelovanje. A to je
 šele predigra. Sedaj dobivajo gospodične,
 ki so Sokolu obljubile pomoč, pisma, v
 katerih se takisto pozivajo, da naj ne so-
 delujejo in preti se jim, da se jih bo v
 slučaju, če se slavnosti samo udeležijo, iz-
 ključilo iz vseh „katoliških“ organizacij. Na
 ta pisma bo ženstvo odgovorilo samo, mi
 samo registriramo.

Pa govorimo še k sobotnemu članku.
 Tu čitamo dobesedno: „... in le dotlej
 obstoja slovenski narod, dokler ohranja (!)
 vero svojih očetov! Brez vere pače naš
 slovenski narod v nemško žrelo.“ Otrok,
 zgodovino v roke in uči se še enkrat! Vera
 naših očetov je vera, ki sta jo učila sv.
 Ciril in Metod — staroslovenska in ne
 rimsko-laška; narod slovenski je bil vse
 dotlej mnogobrojen in zaveden, ljubeč svoj
 materinski jezik, dokler niso prišli nemški
 škofje s svojo rimsko-laško liturgijo med
 nas jemati nam vero in narodnost, kakor
 ju jemljejo še danes njihovo nasledniki.
 Razložek je samo ta, da so bili v onih ča-
 sih svečeniki Nemci, ki so imeli nalog, po-
 nemčiti vse Slovence, danes pa so sveče-
 niki slovenskih staršev otroci — torej to-
 liko slabši, ker so izdajalci svoje matere!
 Pa vidimo, da si še danes potreben brez-
 zovke, da se nisi niti tega naučil, zato ti
 na drugo niti ne odgovarjamo. Samo še to.
 Kolikor poznamo naše Sokolstvo, ki stre-
 mi naravnost za svojim ciljem ne glede na
 desno ali levo, bode gotovo s hvaležnostjo
 odklonilo pozdravljanje od vaše strani, po-
 sebno vašim gostilničarjem priporočamo ta
 vaš članek, da ne bo potem bahanja o li-
 beralnih in „Cirilmetodarskih“ groših. Za
 ženstvo ne bomo odgovarjali, kakor smo že
 rekli. Ali prepričani bodite, da je „Sokol“
 res izbral samo poštene, ker k poštemu
 samo pošteno. Sicer vam pa povemo, da
 je takega pisarjenja dosti nam. Sokoli so
 preponosni, da bi vpoštevati take čenče,
 kakor ste, pač pa se bomo pričeli malo
 bolj baviti z vami mi, in takoj prihodnji
 teden pričnemo objavljati serijo jako zani-
 mivih črtic, po katerih bo morebiti posegla
 še celo sodnija. Če zasmrdi po vaši „ver-
 ski narodnosti“, pripišite si sami, ščegetalo
 bo le vas v nosu, mi ne bomo občutili

ničesar. Na svidenje torej — prihodnji
 teden!

Vse to nasprotovanje pa je
 dokaz, kako težko stališče ima
 Sokol na Jesenicah, in dolžnost
 vsakega Slovenca je, podpreti
 društvo, ki tako krepko drži pra-
 por poštenosti in prave narodne
 zavesti. Zato pa v nedeljo, dne
 17. t. m. vsi na Jesenice! Pokažite,
 da sočustvujemo vsi s Sokol-
 stvom!

Sostro pri Vevčah.

Klerikalno slavje. Tukaj so bili
 priredili čuki dne 10. t. m. pri Pavšiču
 svoje slavje. Vse se je vršilo pod vrhovnim
 poveljstvom župnikovim in kaplanovim. Čuki
 so bili zaprosili josefstalskega Dietla za
 14 godcev, kar se jim je tudi dovolilo, a
 teh jih ni prepustil župnik, ker je godba
 baje preposvetna, pač pa je privlekel od
 nekod 2 muzikanta, ki sta tudi nad mero
 zadovoljevala po zabavi in razvedrilu hre-
 penče klerikalstvo. Čuki so telovadili pod
 vodstvom krevljastega kaplana, dočim so
 Marijine device — cel kordon — z veliko
 sigurnostjo prepevale „Otok bleški“, po
 katerega napevu so potem čuki izvajali
 svoje popolnoma proste vaje. Petje je bilo
 dokaj umerjeno in enotno: slišal se je nam-
 reč alt in sopran. Čuki so pa primerno po
 taktu telovadili, le če se je na primer ve-
 lelo „Čelom spred“, so se izvežbani telo-
 vadci zvedavo izpraševali in suvali s ko-
 molci, češ: „Jaz tudi?“ Kaplan pa se je
 svojim uspehom zadovoljno smehljajal.

Nam se revež smili, ali če se vkljub
 svoji figuri stavi čukom za zgled, pa za-
 služi res pomilovanje. — Nato je sledila
 tombola, pri kateri so Marijine device pro-
 dajale številke. Ko so jih ponujale okrog,
 jih je ena usiljevala rekoč: „Dajte mi groš
 za umerco“, druga pa jo je držala dražje
 in je pristavila: „Jaz jo pa dam samo za
 zeksar.“ Tako je šlo to naprej; med tem
 je župnik numeriral dobitke, ki so bile same
 štruce in kifci. Klerikalno slavje je po-
 tekalo, ljudje so pa odhajali.

Slovanski Jug.

Konferenca hrvatske delegacije v Budim-
 pešti.

Zagreb, 15. julija 1910.

Pred par tedni so se vršila v Zagrebu
 že posvetovanja hrvaških saborskih delega-
 tov in hrvaško-srbske koalicije. Vendar so
 končne resolucije ostale večji del tajne in
 so se odločilni sklepi odlašali od časa do
 časa, da so gospodje pri „Obzoru“ že po-
 stali nervozni. Kakor znano, je eksekutiva
 srbsko-hrvaške koalicije izdelala elaborat,
 ki vsebuje zahteve in pritožbe koalicije.
 Hoteli pa so se prej sporazumeti z obema
 vladama, predno izrečejo v državnem zboru

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[37]

XI.

Papežev križec.

Kakor nas mika, da bi še dalje poslušali Magina raz-
 odetja, vendar nas vodijo nujni vzroki naše povesti na drugo
 pozorišče.

Prizora, ki zdaj sledi, nam pa ne nalaga samo ča-
 sovni red dogodkov, marveč naša dolžnost je, da razvo-
 ljamo skrivnostno odnošaje, ki utegnejo obstojati med tem
 prizorom in med prejšnjim poglavjem.

Bilo je okrog desete ure dopoldne.

Nedaleč od Florentinskih vrat je obstala poštna kočija
 ter se umaknila v senco bližnjega hrastovega gozdička.
 Črnooblečena ženska je stopila iz nje, napotila se peš v
 rimsko mesto in naglo krenila proti Vatikanu. Toda ta
 ženska ni iskala vhoda s strani pročelja.

Za Vatikanom je razprostiral dokaj velik vrt, na vseh
 straneh ograjen z zidovi. V ta del Vatikana so vodila samo
 nizka, majhna, že dolgo nerabljena vrata.

Črnooblečena dama, lice zakrito z gostim pajčolanom,
 se je napotila ob teh zidovih, dospela do malih vrat in z
 drhtečo roko vtaknila v ključanico ključ, ki ga je imela pri
 sebi. Ključanica je bila v teku časa zarjavela. Upirala in
 ustavljala se je izprva, toda naposled se je udala.

Tujka je stopila na vrt. Obstala je za trenotek, da
 premaga utripanje svojega srca; nato se je z burnimi ko-
 raki napravila proti elegantnemu paviljonu, ki je skoraj iz-
 ginjal v goščavi ogromnih oleandrov.

Ob vhodu paviljona se je otožno izprehajal star sluga,
 oblečen v preprosto črno livrejo. Nenadoma pa je zapazil
 neznanko in srdito vzkliknil nad njo.

„Gospa,“ je kriknil, „kako ste dospeli semkaj? ...
 Brž se odpravite odtod!“

Gospa je brez odgovora izvlekla iz svojih nedri majhno
 zlato razpelce in ga pomolela slugi, ki se je nenadoma glo-
 boko priklonil.

„Dajte izročiti ... to razpelce ... komu, to nedvomno
 veste ...“ je dejala gospa z glasom, ki se je dušil od raz-
 burjenja.

„Vem, signora!“ je zamrmral sluga z usmevom.

Vzel je razpelo, umaknil se, da je mogla vstopiti v
 paviljon, in izginil v smeri proti palači.

Gospa je stopila v samotno sobico. Sedla je in čakaje
 prislunhnila; srce ji je silno utripalo.

Minila je cela ura čakanja, dolga in pusta ura. Na-
 posled je na produ vrtnih stezic poškrjpal glas bližajočih
 se korakov. Kmalu se je v okviru paviljonovih vrat prikazal
 možki ter pogledal ženskega gosta s pogledom polnim ra-
 dovednosti in obenem nezaupnega nemira.

Gospa je bila naglo planila kvišku. S počasno kretnjo
 roke je odkrila svoj obraz ...

„Grafica Alma!“ je vzkliknil možki zamolklo.

„Včasih, Rodrigo, ste mi pravili Honorata!“ je odgo-
 vorila ženska s slabotnim glasom.

„Milostljiva,“ je povzel možki, „tu ni niti Rodriga niti
 Honorata ... tu vidim samo grafico Almo ... sovražnico

naše svete Cerkve ... in jaz sam sem zgolj ubog grešnik,
 ki si je naložil za poslednje dni življenja, da prosi usmilje-
 nost Vsemagomočnega odpuščanja za svoje zmote. Toda
 sedite, milostljiva ...“

Ženska je trepetaje ubogala. Oči so se ji zalile s sol-
 zami. Možki jo je opazoval s svojim ostrim, zasledujočim
 pogledom.

„Sedemnajst let!“ je zamrmrala gospa in pogledala
 okrog sebe. „Sedemnajst let je minilo, odkar sem zadnjikrat
 stopila sem ... Govorili ste o svojih grehih ... Toda kdo
 bo odpustil meni mojega! ...“

„Bog je velik, milostljiva ...“
 In možki je čakal s povešeno glavo in sklenjenimi
 rokami, ne da bi ji zastavil vprašanje ...

„Da!“ je povzela gospa, „odkar so minili ti davni
 časi, trpim in plakam: nezvesta, verolomna žena, sem pre-
 lomila svojo dolžnost ... ena sama minuta ošabnosti in
 častihlepnosti me je pahnila v vaše naročje ... toda, ah!
 kruto sem bila kaznovana! Otrok ... moja hči, ki sem jo v
 svoji brezmejni strahopetnosti izpostavila na pragu neke
 cerkve ... o, kolikokrat sem mislila o ubogi zapuščenici
 revici! In kolikrat sem si dejala na tihem, da so bile nesreče,
 ki so zadele našo hišo, samo pravična kazen za moj
 zločin! ...“

„Bog je pravičen, milostljiva ...“

„Vi niste poklicani, da me spominjate tega!“ je vzklik-
 nila grafica Alma v trenutku odpora ... „Vi, Rodrigo, ki
 ste mi nasvetovali, da naj izpostavim svojo hčer! Vi, ki
 ste pripravili rodbini Alma toliko trpljenja ... njej in vsem
 plemenitim rodbinam Italije! Rodrigo!“

„Papež ni odgovoren za grehe zaljubljenca,“ je rekel
 možki.

(Dalje.)

svojo izjavo, nasprotno pa se je od gubernamentalne strani želelo, naj bi koalicijska najprej izdala deklaracijo, v kateri bi izrazila svojo podporo grofu Khuen-Hedervaryju, na kar bi se rešila pendantna vprašanja. Izbrala pa se je končno srednja pot, ki združuje v sebi obe opisani in plod tega je brzogovorni poziv bana dr. pl. Tomašiča vsem hrvaškim delegatom, naj se zbero v Budimpešti k važni konferenci 14. t. m. Pri tej konferenci naj bi povedala koalicijska svoje zahteve, a ban želje obeh vlad, na kateri podlagi bi se pogajanja nadaljevala. Vsi budimpeštanski listi, pred vsem „Egyptes“, „Pesti Hirlap“, „Pesti Naplo“ in „A Polgar“ živahno komentirajo to konferenco in javno mnenje je, da bo ban razložil delegaciji Khuenov načrtov, sklicati regnikolarno deputacijo in preiskati hrvaška gravamina oziraje se na enotnost ogrske države.

Včeraj dopoldne se je zbralo 20 hrvaških delegatov v hotelu „Kontinental“. Ob 11. so dospeli ban dr. Nikola pl. Tomašič, podban Levin pl. Chavrak in akcijski šef dr. Milan Amruš. Vendar pa se je posvetovanje na željo bana odložilo na danes, ker se je zdelo za tako važna posvetovanja potrebno, sklicati vso delegacijo polnoštevilno.

Hrvaški korespondenčni biro sporoča, da gre pri konferenci hrvaške delegacije in vlade pred vsem za vprašanje ličanske železnice in kršenje nagodbe in za način, kako to sanirati. Rešiti je pa treba tudi železničarsko vprašanje na Hrvaškem, kakor vprašanje, kaj naj pride pred regnikolarno deputacijo in kaj naj se reši administrativnim putem.

Splošni pregled.

Črni oblaki na Balkanu.

Časniki poročajo o resnem položaju na Balkanu. Vse vesti pač ne bodo v polni obliki resnične, ali dejstvo je, da se z razpoloženjem grškega naroda ni prav nič igrati. Razburjenje na Grškem je velikansko. Vlada je skoro popolnoma brez moči in kralj po ruskih poročilih nima več moči in poguma, da bi javno pomirjevalno nastopil, ker bi se to reklo igrati z lastno kraljevsko eksistenco. Boj kot turškega blaga se vključuje resnemu svarilu vevlasti še vedno vrši. Noč in dan se prevaža orožje in moštvo in tudi Turčija ne drži križem rok; počela je že z mobilizacijo enega dela armade. Ni izključeno, da bodo druge vevlasti, ki si prisvajajo varstvo Krete — ta je namreč povzročila napete razmere med Grčijo in Turčijo — dejansko uposegle z orožjem.

Okrožnica na Dunaju.

Evangeljska cerkvena nadoblast na Dunaju je pred večimi tedni vložila na naučno ministrstvo pismo prošnje, v kateri je zahtevala, da se ne sme bormejska okrožnica uradno proglasiti. Protestantovska cerkvena oblast se do sedaj ni dobila nikakega obvestila. Ker pa so sedaj okrožnico na Dunaju proglasili, bodo razpravljali protestanti v prihodnji seji o tem in bodo na novo vprašali vladu, kaj misli ukreniti. Poučeni krogi trdijo, da je vlada obvestila kneznadškofijstvo o protestantskih korakih, ali poroča se, da so ostali opomini brez vpliva, ker vlada nima nikakega sredstva, da bi nadškofa mogla prisiliti proti njegovi volji. Razen v dunajski škofiji je bila najnovejša okrožnica objavljena tudi v Budjejevicah in v Zadru.

Mirovno posvetovanje.

Medparlamentarna unija se bode posvetovala v Bruslju, dne 30. avgusta in 1. septembra. Na novo je nastal ruski, srbski in turški oddelek, na postanku je pa japonski. Konferenca se bode bavila z zaključki londonskega posvetovanja o morskem pravu in neutralizaciji morskih očin in medoceanskih kanalov, v drugi vrsti pa bode obravnavala reči splošnega pomena. Človek že mora postati velik skeptik, če sliši vedno govoričiti o miru, govor, ki ga zdaj pa zdaj prebudi grom topov in stok umirajočih vojakov.

Šejh-ül-Islam odstopi.

Mohamedanski papež (šejh-ül-islam) je odstopil. Do sedaj se ni vedelo, kaj bi bil pravzaprav vzrok, ali sedaj se je izvedelo, da je vzrok šejh-ül-islamovega odstopa iskati v nesporazumu, ki je nastal med njim in med velikim vezirjem radi macedonskega cerkvenega zakona. Po mislih šejhovih stoji ta zakon v nasprotju s šerijatskim zakonom. Veliki vezir pa zahteva vključ vsem korakom ekumenskega patrijarha, da se izvede zakon.

Dnevne vesti.

Sokolski zlet v Sofiji. Pri tekmovalni telovadbi v Sofiji so si izvojevali češki Sokoli prvo darilo. V torek se je vršil impozanten zadnji nastop združenih slovanskih telovadcev. Telovadbi je prisostvovalo nad 10.000 gledalcev.

Poljski sokolski kongres se odpravi danes v Krakovu. Na kongres je prispelo okoli 12.000 „Sokolov“ in nad 2000 „Sokolic“. Na vsopredju je velika tekmovalna telovadba. Kongresa se udeležijo tudi češki in hrvaški „Sokoli“.

Slovenci, jutri vsi na II. zlet „Gorenjske župe“, na Jesenice! Pokažimo, da so Jesenice slovenske!

Kaj pa je to? Kaplan Petrič ima svoje muhe. Ker je on tajnik in blagajnik klerikalne rajfajzovke v šentpetrski fari v Ljubljani, je mislil, da mora poslati nogavičarju Rebernjaku poziv, da naj plača neklih 90 K 71 v ne da bi sam vedel za kaj. Rebernjak je šel trikrat h kaplanu, a njega ni bilo nikoli doma, pač pa je naročil, da naj pride Rebernjak to nedeljo. On bode seveda šel, ali kaj mu bo kaplan povedal, tega niti ne slutiti. Kako more g. Petrič plačilo zahtevati, če pa niti ne ve, na kak način g. Rebernjak dolguje?

Grunewaldska petstoletnica. Letateko, spomin ostane. In kako ne bi ostal tak spomin, kakor je spomin na grunewaldsko bitko, ki se je vršila dne 15. julija 1410 med Tannenbergom in Grunewaldom. Borba je bila strašna, na bojišču je ostalo 45.000 vitezov in vojakov, a zmagovalci so bili Poljaki, ki so nemške križarje tako potolkli, da si niso več opomogli. Toda to slavlje ni velikega pomena le za Poljake, ki so ubranili svojo grudo pred nemško grabežljivostjo, temveč pomenja velik zgodovinski dogodek za vse Slovanstvo. Ta vojska je važen dogodek v velikem boju med Slovanstvom in Nemštvom. V Jagielovi armadi so se borili vsi severni Slovani na strani Poljakov ter s skupnimi močmi premagali Nemce. In žalostno je, da Poljaki ravno v sedanjem boju ne stojijo več v slovanskih bojnih vrstah, temveč podpirajo Slovanom sovražno vladu. Od vseh strani bodo prihiteli Slovani v Krakov, da proslave s Poljaki ta vevlažen dogodek. In vseh Slovanov želja je, da bi Poljaki prav spoznali ta velepomembni dan.

Dvojezične vozne listke je pred nekaj leti vpeljala državna uprava po vseh državnih progah na Slovenskem izvzemši na Koroškem. V kakšni slovenščini so ti vozni listki sestavljeni, o tem se je že potujoče občinstvo nešteto krat prepričalo. Že pred kratkim smo ožigosali spakedrano slovenščino na delavskih vozniških listkih. Danes pa smo dobili zopet tak vozni listek v roke, ki jasno dokazuje, kakšne slovenščine so gospodje pri tržaškem ravnateljstvu zmožni. Listek se namreč glasi: „3 Kl. Zuschlagkarte — Assling — Feistritz — Wocheinersee“ — 3. raz. Doplnovaci listek — Jesenice — Bistrica — Bohinjsko jezero — Ker nam ni jasno, kaj pomeni beseda „Doplnovaci“, vprašamo samo sl. tržaško ravnateljstvo, kaj ono pravzaprav pod imenovano besedo razume. Take slovenščine Slovenec ne razume in ni čuda tedaj, ako Nemci vedno kričijo, da novoslovenščine nihče ne razume. Saj imajo tudi prav, ker kaj takega tudi pri tržaškem ravnateljstvu sami ne razumejo. Zaraditega pozivljemo železniško upravo, da take in enake spakedranke v prihodnje odstrani iz vozniških listkov ter preskrbi, da bodo vozni listki sestavljeni v popolnoma pravilni slovenščini. Pripomniti je še, da se „zum halben Preise“ v slovenščini ne glasi: „za polovični cenu“ ali „polovičnu cenu“ ampak „za polovično ceno“.

Čudne razmere na Jesenicah. Pred nekaj dnevi pride v gostilno pri Taucerju na Jesenicah bivši organist Bernot iz Jesenic, kjer je sedel mogočnejš Čebulj, gerent jeseniške občine. Ko vstopi Bernot v gostilno že ga nahruli Čebulj z vprašanjem, kam da bode za fajmoštra nameščen, ko Bernot Čebulju pojasni, da se ne sme norca delati z ljudmi, posebno pa on ne, ko je navaden žnidar. — Čebula to tako ujezi, da je šel po policaje in je pustil Bernota aretirati. Dobro znana policaja Kerštein in Pošinger sta gnala Bernota v zapor, kjer sta ga kakor že znata in tudi nikoli ne pozabita, tako obdelala, da je Bernot drugi dan ves črn in otolčen okoli hodil. Kakor se sliši, je Čebulj vso stvar potlačil, da ne pride pred sodnijo. Čebulj gotovo spada pred sodnijo po zakonu radi hudodelstva, ker je Bernotu kratil prostost. Kaj bi bilo, ko bi se bil Bernot branil policajevih klofut, gotovo bi bila policaja rekla, da se je Bernot zoperstavil in kaj bi bilo, no, Bernot bi sedel par mesecev.

Švabska predrznost vsepovsod. V Belgradu živi pešiča švabskih pritepencev. Ti so sklenili, da ne bodo jemali nemških delavcev. Namesto, da bi bili veseli, da jih srbska vlada sploh trpi na svojih tleh, si pa dovoljujejo take predrznosti. V vseh srbskih krogih je to povzročilo opravičeno ogorčenje, in proklamiral se je splošen bojkot proti švabom. Zadnji čas so mislili švabi zidati v Belgradu novo sladkorno tovarno, kar se bo pa sedaj na vsak način preprečilo. Edino umestno zdravilo za predrznost švabskih pritepencev.

Še enkrat Andretove klobase. Jako nas je veselilo, ko ste omenili Andretove

klobase v svojem listu in primerjali obsodbo Andreto z drugimi obsodbami. Oprostite, da trdimo, da ste še premalo pisali o celi aferi. Človek, ki ima tako kosmato vest, da kljub zdravstvenim predpisom uganja taka hudodelstva, bo skušal pri prvi priliki nadomestiti onih 300 kron in naj si boji že na katerikoli način. Naše mnenje pa je, da naj bi se takemu človeku takoj preprečevalo nadaljne izdelovanje klobas, kajti dobro vemo, da je pri takem človeku nemogoča kontrola. Kmetijskega fanta, ki je v razburjenosti ubil koga, se zapre na leta in leta, dasi je storil to v hipni duševni nerazsodnosti. Brezvesten človek, ki je pa prevdarno postopal in spravil na stotine ljudi v smrtno nevarnost, pa oddide s 300 kronami, katere si je že davno prej zaslužil s svojim „izbornim“ blagom.

„Eingangstor an der Laibach“, tako stoji napisano na vojaškem preskrbovališču na Kodelovem. Mimo preskrbovališča pa vodi cesta in vsak, ki hodi mimo, vidi le nemški napis. No, vsaj malo slovenščine bi nam lahko privoščili. Kaj ne?

Nemški tenis-prostor se nahaja pri prisilni delavnici, na njem se pa zbirajo mnogobrojno ljubljanski kazinoti, ki ob vsaki priliki hajlajo kakor za stavo. Človeku v bližini ni obstanka in ni čudo, če pozikusa kdo včasih pobegniti iz prisilne delavnice.

Odbor Glasbene Matice za l. 1910/11 se je konstituiral tako-le: Predsednik dr. Vladimir Ravnikar, namestnik dr. Janko Bezjak, tajnik dr. Janko Žirovnik, namestnik Dragotin Šebenik, blagajnik dr. Josip Krevel, namestnik Anton Petrovič, šolski nadzornik dr. Janko Bezjak, namestnik P. Hugolin Sattner, knjižničar prof. Anton Jeršinovic, namestnik Anton Sajovic, gospodar in upravitelj društvenih hiš Fran Kobler, namestnik Fran Milčinski, preglednik poverjenišva dr. Rudež, namestnik Stanko Premrl, pravni zastopnik dr. Vladimir Ravnihar, odbornika dr. Josip Mantuani in dr. Fran Mohorič.

Izletnikom po Gorenjskem. V velikih trumah hite sedaj slovenski izletniki na vse kraje naše lepe dežele. Posebno na Gorenjsko jih gre vsako nedeljo na stotine. Ker smo že včeraj pisali, da naj Slovenci na svojih izletih posejajo le slovenske hotele in restavracije, se omejimo za danes samo na Bohinjsko. Kakor je znano, je „Südmarka“ izdala spomladni vodnik nemških restavracij in hotelov tudi po Gorenjskem. V Bohinju je pri jezeru „Turistenhotel“ edini lokal za Nemce! to naj si zapomnijo izletniki, da se ne bodo mogoče kdaj zmotili in „motili“ posestva Nemcev. Ob bohinjskem jezeru je mnogo slovenskih restavracij (hotel Savica i. dr.), ob potu k Savici je pa, na severnem koncu jezera, znan hotel „Zlatorog“, ki je last zavednega Slovenca. Toliko smo hoteli še omeniti, v ravnanje izletnikom.

Ljubljanski sadni trg. Včeraj je bil naš sadni trg jako poln različnega sadja. Posebno mnogo je bilo marelic in breskev. Marelice so bile po 80 vinarjev do 1 K 20 vinarjev kilogram.

Mestni nasadi v tivolskem parku in nemški starši. Poroča se nam: Kadarkoli se gremo izprehajati v tivolski park, ki je ponos cele Ljubljane, da se ondi navzajem svežega zraka in razveselujemo nad prijetnim vonjem dišečih cvetic, se moramo zgrazati nad predrznostjo nemških staršev, ki popolnoma brez skrbi prepuščajo svoje otroke, da skačejo in hodijo po mestnih nasadih, ne meneč se za vse prepovedi. Ti predrzni nemškutarji si domišljujejo, da mora magistrat zanje izdati posebne prepovedne tablice v nemškem jeziku. Ta bi bila pa lepa! Pozivljamo mestni magistrat, posebno pa paznika v tivolskem parku, naj tem predrznežem odločno pove, da tu ni kraj, kjer bi izvajali svoje barbarske navade, ali pa naj se jih naravnost aretirajo.

Toča. Včeraj se je v Ljubljani okoli druge ure popoldne nenadoma vsula precej močna toča, ki je v trenutku pobelila vse ulice, nakar je nastalo zopet lepo vreme.

Strelna je povzročila ogenj. Včeraj popoldne od 3. do 4. ure je tresčilo v hišo Fr. Gruma tesarskega mojstra v Mostah št. 78. Pod streho je bila spravljena velika množina sena, katere se je takoj užgala. Strelna je švignila po žici, na kateri je bil privezan pes, v tla. Pes je bil ubit. Velika sreča je bila, da ni bilo domačih doma, drugače bi bila gotovo tudi kaka človeška žrtev. Na lice mesta sta prihiteli požarni brambi iz Most in Bizovika. Neumorna rešilna akcija se je vršila pod vodstvom g. Zakotnika, g. Dachsa in podnačelnika gasilnega društva v Bizoviku. Gasilcem se je po kratkem trudu posrečilo pogasiti ogenj. Pogorela je samo streha. Ogenj je povzročil okoli 4000 kron škode.

Tresčilo je med včerajšnjim neurjem v cerkveni stolp na Viču. Škode ni nič.

12 letni Ivan Škerlj, o katerem smo včeraj poročali, da je neznano kam odšel, se sedaj nahaja v Vrbljenih pri svoji teti.

Aretovana tatla. V nekem tukajšnjem hotelu je bil raznim uslužbenkam iz spalne sobe ukraden denar, ne da bi se bilo mo-

glo tatu priti na sled. Policija je na podlagi poizvedb aretovala tam uslužbeno perico I. L. iz Bizovika, katero je, ko je tatvino priznala, izpustila na prosto.

Dva petlina. V četrtek sta se pred hlevom na Rimski cesti dva hlapca šalila ter pahnila drug drugega tako, da sta oba padla. Ko sta nato odšla v hlev, sta se tam sprla. V prepiru je prvi zgrabil za nož in z njim zabodel svojega nasprotnika v levo roko. Ko ga je hotel „bucniti“ še drugič, zgrabi tovariš za gnojne vile in udari z njimi junaka noža po glavi, ne da bi ga poškodoval. In s tem je bil dnevni red končan.

Na cesti je obležal včeraj ponoči pri dolenskem mostu nek mož, ki se ga je bil nekoliko preveč navlekel. S seboj je imel 4 letnega sinčka, ki je poleg svojega očeta toliko časa jokal, da je prišel stražnik in poklical izvoščka, ki je potem odpeljal očeta in sinčka domov.

Čigava sta prstana? Pri policijskem uradu se nahajata dva zlata prstana, katerih lastnik je dosedaj še neznan in vsekako iz nepoštenih provenijence. Eden ima vdelan dragocen briljant, drugi poročni, pa ima znotraj napis „Otilie I./XII. 1900.“ Kdor je prstane zgubil, naj se čimprej zgasi pri mestnem policijskem uradu soba št. 3.

S ceste. Po sv. Jakoba trgu je čevljarški pomočnik F. V. tako naglo in ne previdno vozil, da je zadel s kolesom v neko delavko ter ji pri tem raztrgal ročno torbico.

Izgubljeno in najdeno. Dijakinja Berta Rusova je izgubila srebrno ovratno verižico. — Ga. Antonija Omerza je izgubila tri bankovce po 20 K. — V Lassnikovi trgovini je bil pred 14. dnevi pozabljen svilnat solnčnik. Lastnica ga dobi na magistratu.

Za kruhom. V Ameriko se je odpeljalo 35 Macedoncev in 11 Hrvatov, nazaj je prišlo pa 15 Hrvatov in Slovencev.

Društvene vesti.

Odbor telovadnega društva „Sokol I.“ naznanja vsem svojim članom, da se udeležimo v nedeljo, dne 17. t. m. obeh izletov in sicer: izleta gorenjske sokolske župe na Jesenicah po deputaciji, katere se priklopi k župni deputaciji (odhod z južnega kolodvora ob 7. zjutraj) in slavnosti otvoritve sokolskega doma v Zagorju pa korporativno v kroju (odhod ob 7.20 zjutraj z južnega kolodvora). Torej na svidenje na kolodvoru. Nazdar!

Odbor telovadnega društva „Sokol II.“ naznanja vsem svojim članom, da se vdeležimo v nedeljo dne 17. t. m. obeh izletov in sicer: izleta gorenjske sokolske župe na Jesenicah po deputaciji, katere se priklopi župni deputaciji (odhod z južnega kolodvora ob 7. uri zjutraj) in slavnosti otvoritve sokolskega doma v Zagorju pa korporativno v kroju (odhod ob 7.20 zjutraj z južnega kolodvora). Bratje, zavedajte se teh pomembnih prireditev ter vdeležite se v kolikor mogoče velikem številu. Nazdar!

Litijsko-šmartinski Sokol se vdeleži v celoti dne 17. t. m. slavnosti otvoritve sokolskega doma v Zagorju ob Savi ter se odpelje iz Litijske ob 8. uri zjutraj. Upati je, da se bo od tu vdeležilo slavnosti ostalo občinstvo, katero se lahko odpelje tudi z opoldanskim vlakom.

Za izlet N. D. O. v nedeljo v Kamnik vlada po vsej Ljubljani veliko zanimanje. Opozarjamo cenjeno občinstvo, ki se namerava vdeležiti izleta, da se vrši predprodaja vstopnic v Društvenem domu v Kamniku od 11 do 12 ure dopoldan in prosimo, da si jih vsi preskrbe že preje, da ne bo zvečer prevelikega navala.

VIII. rožnodolinski semenj priredi 7. avgusta olepševalno društvo za „Rožno dolino“ v restavraciji „Rožna dolina“. To kar se bode takrat gostom nudilo, presega vsa pričakovanja. Pripravljalni odbor je namreč zamislil neverjetne reči.

Vrtna veselica Zveze jugoslovanskih železničarjev v Kranju se je vršila v nedeljo 10. t. m. na vrtu gosp. M. Rant. V obilnem številu prihiteli Kranjčani so pokazali svoje simpatije do narodno čutečih železničarjev. Razvila se je prirska zabava, med katero nas je razveseljevala godba kranjske požarne brambe, katere prvi nastop je pokazal že dokaj dovršenosti. Ne smemo pa tudi pozabiti onih dobrotnikov, ki so prispevali z darovi in dražestnih gospodičen ki so s svojim požrtvovalnim delom veliko pripomogle k lepemu gmetnemu uspehu naše veselice. Vsem prav iskrena zahvala.

„Slovenske filharmonije“ oddelek koncertira danes od 8. do 12. ure zvečer na vrtu hotela „južni kolodvor“ (A. Seidl). Vstopnina prosta.

Razne vesti.

*** Nadvojvoda Ivan — „Ivan Orth“** je bil glasom zakonika § 10, dne 16. februarja l. 1883. št. 20, mrtvim proglašen. Kakor je dosedaj dognano, se je napotil „Ivan Orth“ 12. julija 1890. z železno jadrnico „St. Margarethe“ iz La Plata proti Valparaiso. Od na-

vedenega časa sploh ni več sledu o moštvi in posestniku jadrnice. Po računih se je morala nahajati jadrnica 20. julija 1890. v bližini Puerto Descado. Ravno tam je dotične dni divjal grozen vihar, s kar se da sklepati, da se je ladja z vsem moštvom vred potopila. Mnogo rešilnih ekspedicij je že leta 1890. iskalo zgubljenca, ali niso jih še dosedaj našli.

* **Zrtev aviatike.** Aviatik Rolls se je pri nekem poletu v Bournemuthu ubil. Rolls je 2. junija t. l. drugi preletel preliv med Angleško in Francosko.

* **Zrakoplov počil — 5 oseb mrtvih.** V sredo se je v precejšnji višini nad Pattscheidom (ob Renu) razpočil krmilni zrakoplov „Erbisloh“. V gondoli je bilo 5 oseb, katere so se vse ubile. Motor se je 1 meter zaril v zemljo.

* **Velikanska vojna ladja.** V neki ladjedelnici v Filadelfiji se gradi vojna ladja, katera bo za 7000 ton večja kot največji angleški dreadnought. Ta in še ena taka velikanska ladja ste namenjeni za Argentinijo.

* **Proces Colpi.** Kakor smo zadnjič poročali, je bil Colpi obsojen na 6 let težke ječe. Njegovo sestro in mater so izpustili na svobodo. Ker se oblasti boje, da bi Colpi ne poskusil zopet kakega samomora, spi pri njem ponoči po en paznik. V soboto je začel jetnik štrajkati, in noče ničesar živjeti, ako ne bo odnehal ga bodo umetno redili.

* **Hofrichter v zaporu.** Hofrichterju se je posrečilo iz zapora pisati svoji ženi pismo, v katerem fantazira kako bi se dalo prirediti novo obravnavo, potem katere bi bil on oproščen. V pismu daje navodila, naj žena zvali krivdo na kakega drugega človeka. Hofrichter nepretrgoma deluje na to, kako bi postal zopet prost. V nedeljo ga je obiskal nek sorodnik, temu je dal pismo, ali zadnji ga je izročil komandantu jetnišnice. Poročila o poskušnem begu Hofrichterja se dementirajo.

* **Vročina v Ameriki.** V New Yorku vlada vprav tropična vročina, ki z dnevom narašča. Samo v nedeljo je vsled vročine umrlo nad 20 ljudi, veliko jih je pa obolelo na solnčarici.

* **Volitev predsednika v Mehiki.** Volilna komisija je izvolila predsednikom zopet Porfirio Diaza, podpredsednikom pa Ramon Corrala.

* **V svetovni kongres za svobodno verstvo,** ki se bode vršil od 5. do 10. avgusta v Berlinu, bo res v pravem pomenu besede svetovni kongres. Iz severne Amerike je prigašenih že 192 udeležnikov, med temi 60 duhovnikov in profesorjev 12 verskih ločin. Naročili so si za kongres lastno ladjo. Udeležilo se bode kongresa tudi več budistov, parzov in privržencev stare vere v svetlobo. Manjkalo ne bode nadalje Japoncev. Vsa sila bode Francozov, Angležev, Skandinavcev, Dancev, Italijanov, Holandcev in uglednih mož drugih narodov. Zastopana bode seveda tudi Avstrija.

* **Röntgenovi žarki proti golši.** Dr. Leopold Freund na Dunaju javlja, da je v 23 slučajih zdravil golšo ali debeli vrat in da se mu je vsakokrat posrečilo zmanjšati njegov obseg za 2—4 centimetre. Če se bode to res dokazalo, mu bodo pač nemški Gornjotajerci peli z grgarajočimi grli hvalo in ga kovali med zvezde.

* **Merjenje dima v zraku.** V boju proti dimu v zraku po velikih mestih so iznašli neko pripravo, ki bode gotovo velike vrednosti kot merilo množine dima v zraku. To merilo obstoji iz medene cevi, ki ima na koncu prozorno pločo iz celuloide. Ta ploča je razdeljena na štiri dele, kateri so različno sivo barvani, kar odgovarja sivini dima prostega zraka do one temne barve, ki jo ima popolnoma odimljen zrak. Vsak model ima na sredini luknjo, da lahko vsak opazovalec gleda pločo in skoz njo del odimljenega neba. Mali aparat se rabi tako-le: cev se nameri proti vrhu tvorniškega dimnika, potem se pa vije tako dolgo, dokler se ne zлага barva zraka z barvo ploče. To postopanje bode velikega pomena, vendar se bode pa morala posvečati pozornost tudi drugim vzrokom, ki kalijo ozračje.

* **Pozno se je zavedel oni mladi mož** ki se je poročil t dni v Höchstu pri Kölnu. Ko je izrekel usodno besedico „da“, se mu je zasvetilo v glavi in kot bi ga bes lopil je ušel izpred oltarja. Nevesta se je onesvestila, ljudje prestrašili, ženina pa še do sedaj niso našli.

* **Magnati v avtomobilu.** Grofica in poštini sluga. Dva sicer brezpomembna dogodka, a za madjarsko plemstvo zelo značilna, sta se dogodila prvega julija v Budimpešti. Kažeta nam prav jasno, kako občujejo grofi in knezi z „navadnimi“ ljudmi. Vsi niso taki, ali ravno izjeme potrjujejo pravilo. — Dne prvega julija popoldan je brzel ogromen avtomobil po Andrássyjevi cesti v Budimpešti. Na voglu Eötvöseve ceste je došel poštne sluga na kolesu in ga meni nič tebi nič podrli. Šofer se je hotel seveda kar odpeljati, ali ljudstvo mu tega ni pustilo. Iz Oktogonskega trga je pridrvel policist na konju, k njemu pa je pristopila elegantna dama in

mu velela: Zapišite, avtomobil je grofa Pavla Szaparyja; potem gremo naprej. Po-vejte gospodu mestnemu glavarju, da ne pride zadeva v častnike! Takoj na to je avtomobil zopet oddrvel, ne da bi bila grofica le vprašala za ime ponesrečenca, ali pa da bi se bila ozrla za njim. Policist bi bil rad, da bi povozenec šel peš na policijo in gotovo bi bili polomljenega moža tirali tja, ko bi se ga ne bil usmilil dobrosrčen žurnalist, ki ga je spravil v njegovo stanovanje. — Princ in šofer. Njegova svetlost princ Ljudovik Windichgrätz se je vozil isti dan zvečer ob 8. uri v park. Avtomobil je vodil 24 let stari in zelo vestni mehanik Aleksander Salgó. Ko sta se vozila v park, je bil princ zelo zadovoljen, ali nazaj so mu začele rojiti muhe. Do Szilárdove ulice je psoval princ na vse načine šoferja in mu je hotel povedati, da je (šofer) docela pijan. Ta pa je bil ves trezen in je razumel svoje delo popolnoma; vsled tega ga je minila potrpežljivost in pri pošti v Szilárdovi ulici je rekel princu: Svetlost me vedno žali. Povem, da ne bom več vozil, če bom moral poslušati same psovke. — Kaj, je zaklical princ iznenaden, vi se upate to govoriti? Policist! Policist! — No, in ker se tu ni šlo za kak roparski umor, je bil stražnik takoj na mestu. Na prinčovo besedo je kar okamenel. Vstopil se je vojaško pred plemiča, ki mu je velel: Jaz sem princ Windischgrätz, član magnatske zbornice. Zvežite tega moža — kazal je na šoferja — in ga odvedite! — Tako se je tudi zgodilo in šofer je romal v zapor. Kaj je bilo potem z njim, za to se ne ve.

* **Umetnik umrl.** V kopališču Lubien (Galicija) je umrl 7. julija znani poljski kipar Anton Popiel v 45. letu svoje starosti.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Grunewaldska slavnost v Krakovu.

Krakov, 15. julija. Kot uvod k veliki grunewaldski slavnosti se je danes najprej vršilo slavnostno odkritje spomenika kralja Ladislava Jagela, premagalca nemških vitezov. Spomenik je daroval mestni občini slavn poljski virtuoz Paderewski, ki je bil viharno pozdravljen. Slavnostnega odkritja se je udeležilo nad 150.000 ljudi. Navzoči so bili tudi cesarski namestnik Bobrinski, deželni maršal Badeni, nebroj poljskih deželnih in državnih poslancev, zastopniki poljskih poslancev iz nemškega državnega zbora, odposlanci ruske dume, zastopniki Jugoslovanov in nebroj različnih slovanskih dostojanstvenikov. Župan dr. Leo je v svojem govoru z navdušenimi besedami proslavljal darovatelja spomenika, virtuozu Paderewskega, katerega so navzoči obispli s cvetlicami in viharno pozdravljali. Celo mesto je okrašeno z zastavami, posebno slavnostno pa je okrašen Matejkov trg, kjer stoji spomenik.

Ban Tomašić grozi z demisijo.

Budimpešta, 15. julija. Pogajanja med hrvaškimi delegati in banom Tomašićem so se pričela danes. Med hrvaškimi poslanci se glede vprašanja sporazuma z Ogrji opaža velika needinost, kajti večina nikakor ni zadovoljna z nasveti bana Tomašića, vsled česar je isti pričel groziti z demisijo. Pogajanja se bodo nadaljevala jutri. Dan odločno stoji na stališču, da se morajo najprej rešiti državne zadeve, potem pa šele vprašanje glede železniške pragmatike in gradnje nove dalmatinske železnice.

Boromejska enciklika v Trstu.

Trst, 15. julija. Boromejska enciklika se bo v kratkem objavila tudi v Trstu in po celem Primorskem. V Trstu bo izšel prevod v laškem jeziku.

Preprečena železniška nesreča.

Reka, 15. julija. Ko se je danes bližal mešanec mestu, so neznani ljudje nastavili na tir velike skale, da bi tako spravili vlak iz tira. Toda, ker se jim to ni posrečilo, so ob prihodu vlaka začeli metati v istega kamenje in razbili več šip. Zločinca že zasleduje žandarmerija.

Afera Ungern-Sternberg.

Dunaj, 15. julija. Kakor se je sedaj dognalo, je barona Ungern-Sternberg, ki je bil v Petrogradu aretiran zaradi vohunstva, denunciral njegov tovariš dr. Pohl, dopisnik ruskih časopisov.

Požar pri Floridsdorfu.

Dunaj, 15. julija. Blizu železniške postaje Floridsdorf je nenadoma okoli ene ure ponoči nastal velikanski požar. Vnela so se razna skladišča lesa. Škoda znaša nad 150.000 kron. En ognjegasec je zadobil pri reševalnem delu zelo nevarne poškodbe. Kako je nastal ogenj, se sedaj še ne ve.

Belgijska kraljevska dvojica v Farizu.

Pariz, 15. julija. Belgijski kralj in kraljica sta si danes ogledala mestni magistrat, nakar se le vršil slavnosten diner.

Darilo sultana črnogorskemu knezu.

Cetinje, 15. julija. Turški sultan Mohamed je daroval črnogorskemu knezu Nikoli povodom njegovega petdesetletnega vladarskega jubileja, čistokrvnega arabskega konja.

Viktor Emanuel v Rakoniku.

Rim, 15. julija. Italijanski kralj Viktor Emanuel je odšel na letovišče v svoj grad v Rakoniku.

Zahteve Vatikana od Španije.

Pariz, 15. julija. Kakor poroča „Matin“, zahteva Vatikan, kot predpogoj za nadaljnja pogajanja, demisijo ministrskega predsednika Canaleja, katerega smatra za glavno oviro mirne rešitve perečih vprašanj.

Štrajk železničarjev na Francoskem.

Pariz, 15. julija. Železničarji so že popolnoma pripravljeni na štrajk, ki bo najbrže že v kratkem izbruhnil. Sindikat je izdal sledeči oklic: Načrt za izvršitev stavke je že dokončan. Na dano znamenje naj se ustavi takoj ves promet na vseh progah, vsled česar tudi pošta ne bo mogla delovati in se bodo morali posluževati pisemskih golobov. Ako se vlada ne uda zahtevam železničarjev, pričnemo takoj stavkati.

Ladije velevlasta ostanejo pred Kreto.

London, 15. julija. Kakor poročajo tukajšnji listi, ostanejo bojne ladije združenih velevlasti toliko časa v Sunda zalivu, dokler ne bo vprašanje glede Krete popolnoma rešeno.

Sklep o nabavi novih bojnih ladij na Angleškem.

London, 15. julija. Angleški parlament je danes sprejel z večino 228 glasov predlog o nabavi novih bojnih ladij.

London, 15. julija. Pri današnji debati o predlogu glede nabave novih bojnih ladij se je zbornični predsednik Asquith dotaknil tudi avstrijskega mornaričnega programa in izjavil, da se Angliji nikakor ni treba bati pomnožitve avstrijske mornarice.

Samomor 102 letnega starca.

Budimpešta, 15. julija. V Rožnem se je obesil 102 letni stari Režowsky, ker je že popolnoma oslepel in zato ni hotel več nadlegovati svojega 75 let starega sina.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik:

Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Borzna poročila.

„Ljubljanska kreditna banka“

v Ljubljani, 15. julija 1910.

Naložbeni papirji.

	denarni	blagovni
40/0 majeva renta	94.10	94.30
4.20/0 srebrna renta	97.70	97.90
40/0 avstrijska krona renta	94.05	94.25
40/0 ogrska	92.20	92.40
40/0 kranjsko deželno posojilo	96.50	—
40/0 k. o. češke deželne banke	94.25	95.25
50/0 rusko državno posojilo	104.—	104.50

Srečke.

Srečke iz leta 1860 1/8	237.—	243.—
„ 1864	324.—	330.—
„ tiske	154.50	160.50
„ zemeljske I. izdaje	296.25	302.25
„ II.	276.25	282.25
„ ogrske hipotečne	247.50	253.50
„ dunajske komunalne	532.—	542.—
„ avstrijske kreditne	526.—	536.—
„ ljubljanske	79.50	83.50
„ avstrijskega rdečega križa	64.50	68.50
„ ogrskega	38.40	42.40
„ bazilika	28.55	32.55
„ turške	258.—	259.—

Delnice.

Ljubljanske kreditne banke	446.25	447.25
Avstrijskega kreditnega zavoda	671.—	672.—
Dunajske bančne družbe	542.75	543.75
Južne železnice	108.50	109.50
Državne železnice	742.—	743.—
Alpine-Montan	741.25	742.25
Češke sladkorne družbe	233.—	235.—
Živnostenske banke	261.—	262.—

Valute.

Cekini	11.36	11.38
Marke	117.40	117.60
Franki (Napoleon)	19.075	19.095
Lire	94.75	94.95
Rublji	252.75	253.75

Mali oglasi.

Beseda 5 vln. — Za one, ki iščejo službe 4 vln. — Najmanjši znesek 50 vln. — Za informacije se plača 10 vln. — Pismenim vprašanjem je priložilo znamko 20 vln. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti lahko v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Odda se velika hladna vinska klet v Spodnji Šiški ob glavni Celovski cesti nasproti občinskega urada št. 82. Več se poizve istotam. Kdor jo želi naj ne zamudi, ker take kleti so redke. 128/5—2

Proda se lepo posestvo v industrijskem kraju blizu Ljubljane, v tovarni dela do 1000 delavcev; pri hiši je gostilna, ki najbolje uspeva. Pri tem posestvu je 64 krasnih orehov, bukev in smrek. Jako bogato naložen kapital. Več pove „Jutra“. 140/2—2

Lepa velika mesečna soba se solidnemu gospodu (v civilu) s 1. avgustom odda v Dalmatinovi ulici 15. (hotel Štrukelj), II. nad. desno. 141/2—2

Hiša s prodajalno tik Ljubljane se po jako ugodni ceni proda (K 11.000). Poizvedbe na inšerski ratni biro „Jutra“. 124/6—5

Gostilna N. D. O. ulica Karadori št. 18. Trst se priporoča p. n. gostom in čitateljem „Jutra“ kadar pridejo v Trst, da jo posetijo. Na razpolago so gorka in mrzla jedila, izborna pristna vina in prenočišča, vse po najnižjih cenah. Gostilna je v bližini južnega kolodvora. — Za obilen obisk se priporoča Hinko Kosič, voditelj. 77/18—3

Sprejme se osem gospodov na boljše domačo hrano do 17. t. m. ali do 1. avgusta. Vprašanja na inšerski biro „Jutra“. 119/5—5

Avtomobil za štiri osebe se jako ceno proda. Šebenik, Spodnja Šiška, Knezova ulica. 136/6—2

Dobro uspeva prodajalno se zaradi rodbinskih razmer proda. Več se poizve v Kavškovi ulici št. 127, Spodnja Šiška. 143/1—1

Prodajo se 3 samci in 2 samice (foxterier) ter 3 ovčarski psi (čuvaji) in teh pasem čistokrvni mladit. Kje, pove inšerski biro „Jutra“. 142/3—1

Čevljarskega pomočnika za razna dela sprejme takoj F. Sitar, Radekega cesta št. 1. 142/2—1

KORESPONDENCA.

Mlad gospod se želi seznaniti z gospico prijetne zunanjosti v starosti do 25 let. Prijazne ponudbe, ako le možno s sliko, ki se vrne, na inšerski biro „Jutra“ pod šifro R. S. 25. 139/3—2

Kuč za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno dalmatinsko vino Kuč najboljšo sredstvo. 5 kg franko K. 4.—

Br. Novakovič, Ljubljana.

?	I	?	Najboljša	ura	?	I	?
I	K	O	sedanjosti:		I	K	O
?	O	?			?	O	?

zлата, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena se dobi samo pri

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg.

!! Lastna tovarna ur v Švici. !!

?	I	?	Tovarniška var-	?	I	?
I	K	O	stvena znamka:	I	K	O
?	O	?	„IKO“.	?	O	?

„Narodna kavarna“

Fran Krapeš.

104—5

Odda se več voz

konjskega gnoja.

Vprašanja na Oroslov Dolenec, Ljubljana, Wolfova ulica 10.

Milko Krapeš

Jurčičev trg 3 LJUBLJANA Jurčičev trg 3

priporoča svojo trgovino ur, juvelov, različnih srebrnih in kinasrebrnih namiznih oprav itd., itd. 6/10—1

Popravila se točno, solidno in ceno izvrše.

Priporoča se za vsa v svojo stroko spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarski mojster

V LJUBLJANI, Kongresni trg št. 13

izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

Kinematograf „Ideal“

Franc Jožefova c. 1. Hotel pri Malču. Nasproti glav. pošte.

Sporod od sobote 16. do torka 19. julija.

1. Nepopoljšljivi Tonček. (Komično.)
2. Pri slepih v Avstraliji. (Nar. posnetek.)
3. Odpuščenje na morski obali. (Igrokaz.)
4. Žurnal Pathé št. 2. (Zadnji dogodki svetovne zanimivosti.)
5. Pot trpljenja. (Ganljiva drama iz življenja.)
6. Bistroumni atentat. (Komično.)

Dodatek k zadnjima dvema predstavama ob 7. in pol 9. uri zvečer:

7. Komisarjev pes.
8. Bandit iz ljubezni.
9. Ključ sem izgubil.

Ob lepem vremenu se vrši zadnja predstava na vrtu.

Ob torkih in petkih koncertuje Slovenska filharmonija.

2 parizarja,

trpežna vozova, proda Franc Belič, podkovski mojster in izdelovalec vozov, Rimska cesta št. 17.

Kompanjona

iščem do 10.000 kron, ali zalagatelja proti gotovini do 10%. Podjetje napreduje kar najboljše. — Več pove upravnistvo „Jutra“.

Vajenec

iz poštene hiše se sprejme takoj v galanterijsko in modno trgovino Lud. Dolenc, Prešernova ulica 10—14.

Matej Orehek, Ljubljana,
Kolodvorska ulica 26

(blizu južnega kolodvora) priporoča največjo izber raznovrstnega blaga, kakor: izgotovljenih moških, ženskih in otroških oblek in obuval domačega izdelka, najrazličnejših ročnih kovčkov za izseljence, ter sploh vseh galanterijskih predmetov. Priznana solidno blago! Čudovito nizke cene!

Kite iz las

poldolga preveza 7 K, dolga preveza 5 K, kratka preveza 9 K, kratka preveza — večja 12 K, nežnosvetle (blond) in sive 20 % dražje priporoča

S. STRMOLI, brivec in lasničar
Ljubljana, Pod Trančo št. 1. (zraven čevljarkega mostu.)

izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Cena za delo kite 3 K. Kupuje zmedene in rezane ženske lase po najvišjih cenah.

F. CASCIO
je preselil svojo
vinsko trgovino
v **Lingarjevo ulico 1.**

Priporoča svojo zajamčeno pristno vino po sledečih znižanih cenah:

Teran, steklenica	pol litra K	—25
Namizno vino, belo	„ „ „	—25
Opollo, fino	„ „ „	—30
Namizno vino, rdeče staro	„ „ „	—30
Rebula, prve vrste	„ „ „	—35
Rizling	„ „ „	—35
Vis, rdeče	„ „ „	—35
Vis, belo	„ „ „	—40
Refoško	„ „ „	—45
Vino vermouth, specialiteta $\frac{7}{10}$	„ „ „	1—
Marsala, pristno	„ „ „	1-50

Trgovina je založena z raznovrstnimi desertnimi vini, Asti Spumante, finim konjakom, Malago, slivovko, tropinovcem, rumom in čajem. Za vsako steklenico je vložiti 10 vin. Vsa ta vina se dobe tudi v sodeh po znižanih cenah. — Z veselo spoštovanjem F. CASCIO.

Poletni predmeti, damske konfekcije, oblačil za gospode in dečke
== ter slamnike in čepice ==

70% ceneje

v „Angleškem skladišču oblek“

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

Svoji k svojim!

Pozor

kavarnarji, restavrat
terji in hotelirji!

Za novo leto sem izdelal priročne mehke in elegantne etuije s koledarčkom za leto 1911, kakršne razdelijo ob novem letu hotelirji in kavarnarji svojim gostom.

Za obilna naročila se najvredneje priporoča

Fr. Breskvar
knjigovez v Ljubljani.
Vzorec in cene vsakomur na razpolago.

Svoji k svojim!

Ne podpirajte tujih izdelkov!

Poslužujte se domačih izdelkov!

Velik vrtni

KONCERT

„Slov. filharmonije“
se vrši danes 16. t. m.

v hotelu pri Seydlu
(hotel „Južni kolodvor“)

Začetek ob 8. zvečer.
Vstopnina prosta.

Sode iz belega hrastovega
lesa, trpežni, močni

Sode

od finega špirita
vinski sodi

krasni izdelek, iz belega hrastovega lesa, močne, trpežne, popolnoma nove iz tovarne špirita za fini špirit in za vino pripravljene, za vsako vino izborni, takoj rabljivi za kar se jamči, odda v velikosti po 300, 400, 500, 600, 700 do 1000 litrov držeče, na zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali manjše po prav solidni nizki ceni

Iv. A. Hartmanna naslednik
Avg. Tomažič,
Ljubljana, Mar. Terezije c.

Cene nizke in solidne
točna postrežba

Sode od finega špirita vsake velikosti, za vino

Sode krasni izdelek vedna zaloga

Proizvajanje spirituos

kot prosta obrt, kakor tudi

izdelovanje brezalkoholnih osvežujočih pijač,
jako donosno in sposobno za razširjenje, lahko vpelje v vsakem kraju renomirana tvornica. S proizvodnjem in razpečevanjem se lahko prične takoj. Jamči se za izdelke prve vrste in brezhibno proizvodnje vseh pijač, tudi specialitet brez konkurence. Izurjen strokovnjak se pošlje v svrhu informacij in za proizvodnje brezplačno. Ozira se samo na resne ponudbe.

Ponudbe pod šifro „Spirituosen 83857“ na anončno ekspedicijo M. Dukes Nachf., Dunaj I./1.

Otvoritev hotela.

Vljudno naznanjam, da sem na Dobravi pri Bledu na Gorenjskem, postaja državne železnice, otvoril prenovljen

hotel „Stol“.

Hotel s 16 sobami je popolnoma novo in moderno opremljen. V dobro urejenih restavracijskih prostorih postregel bodem cenj občinstvu z dobro jedjo in pijačo. Senčnati park in novo kegljišče sta na razpolago.

V bližini naravno lepi Vintgar. — Cene nizke postrežba dobra in točna.

Priporoča se v prijazno vpoštevanje z odličnim spoštovanjem

Alozij Zajec.

Cene brez konkurence!

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

FR. IGLIČ
Ljubljana, Mestni trg 11
priporoča največjo zalogo krasnih
nagrobnih vencev in
trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cenj. gostom in potujočemu občinstvu

priporočam staroznano

dobro gostilno

kjer točim le najboljša naravna vina in izvrstno pivo.

Izborna domača kuhinja. Cene 52—5 najnižje.

Hotel „Lloyd“

sobe za prenočišča

v najlepšem redu po zmerni ceni.

Omnibus k vsakemu vlaku.

Senčnat lep vrt. V sredini mesta.

Ljubljana

sv. Petra cesta 9 in Miklo-

šičeva cesta 11,

nasproti hotela „Union“.

Karol Počivaunik.

Delniška glavica:

K 5,000.000.

301—46

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond:

K 450.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%.